# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců Mgr. Kamila Tojnera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Mgr. Ing. M. H,** proti žalované: **Česká advokátní komora,** sídlem Národní třída 16, Praha 1, zastoupené JUDr. Janem Sykou, advokátem, sídlem Školská 12, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí odvolacího kárného senátu žalované ze dne 21. 9. 2017, sp. zn. K 85/2015, o návrhu žalobce na přikázání věci jinému soudu z důvodu vhodnosti,

**takto:**

Věc **se nepřikazuje** Krajskému soudu v Brně.

## Odůvodnění:

[1] Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalované o kárném provinění žalobce. Žalobce navrhl přikázání věci Krajskému soudu v Brně podle § 9 odst. 2 s. ř. s. z důvodu provedení navržených „klíčových“ svědeckých výpovědí klientů a bývalého zaměstnance, kteří se k jednání ve správním řízení nedostavili pouze z finančních a časových důvodů.

[2] Žalovaná se k návrhu žalobce na delegaci vhodnou vyjádřila nesouhlasně s odůvodněním, že jde o mimořádný postup soudu, který může být odůvodněn pouze v případě, že rychlost a hospodárnost řízení převažuje nad zdržením, které je nezbytně způsobeno rozhodováním o postoupení. Oproti žalobci žalovaná nepovažuje za samozřejmé, že soud provede navržené důkazy výslechem svědků.

[3] Městský soud v Praze předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o návrhu žalobce na přikázání věci k projednání a rozhodnutí Krajskému soudu v Brně.

[4] Podle § 9 odst. 2 s. ř. s. může Nejvyšší správní soud věc přikázat jinému než místně příslušnému krajskému soudu, je-li to pro rychlost nebo hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu vhodné.

[5] Z ustálené judikatury Ústavního soudu vyplývá, že ústavní právo na zákonného soudce představuje v právním státě jednu ze záruk nezávislého a nestranného soudního rozhodování a je zároveň předpokladem řádného výkonu soudnictví bez rizika libovolného určování příslušnosti soudu. Projevem tohoto ústavního práva jsou zákonné podmínky určování příslušnosti civilního soudu podle § 9 a násl. a § 84 a násl. o. s. ř. (viz např. nálezy ze dne 2. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 938/10, a ze dne 16. 1. 2003, sp. zn. III ÚS 561/02, nebo usnesení ze dne 8. 10. 2001, sp. zn. II. ÚS 544/02).

[6] Ve vztahu k možnosti delegovat věc z důvodu vhodnosti Ústavní soud opakovaně uvedl, že "obecná místní příslušnost soudu, který má věc projednat, je zásadou základní, a případná delegace příslušnosti jinému soudu je toliko výjimkou z této zásady, kterou je třeba - jako výjimku - vykládat restriktivně" (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2001 sp. zn. I. ÚS 144/2000, usnesení ze dne 15. 11. 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000, a ze dne 30. 4. 2008, sp. zn. III. ÚS 2853/07). Skutečnosti, které mohou vést k delegaci vhodné, jsou především takové, z nichž lze dovodit, že jiným než příslušným soudem bude věc projednána rychleji a hospodárněji nebo pokud přikázání umožní po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější projednání věci (viz např. usnesení ze dne 15. 11. 2001, sp. zn. I. ÚS 144/2000). Vždy ovšem záleží na individuálních okolnostech souzené věci, které je nutné zvážit a přihlédnout k nim (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 2. 2001, sp. zn. 11 Nd 55/2001). Podmínky pro delegaci vhodnou pak nejsou splněny zejména tehdy, provedl-li příslušný soud již podstatnou část dokazování a rozhodnutí o delegaci - z hlediska důsledků nazíráno - by znamenalo jen prodloužení řízení a oddálení očekávaného, pro účastníka nepříznivého, výsledku řízení (viz např. usnesení Nejvyššího soud v usnesení ze dne 19. 9. 2012, sp. zn. 30 Nd 245/2012). Jestliže některý z účastníků nesouhlasí s návrhem na přikázání věci jinému soudu, je povinností soudu uvážit, zda v předmětné věci existují natolik zásadní důvody, aby jimi mohl být ospravedlněn průlom do zmíněného ústavního principu (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 30. 4. 2008, sp. zn. III. ÚS 2853/07).

[7] Obdobně konstatoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 22. 4. 2004, č. j. Nad 138/2003 – 26, dle kterého *„případné přikázání věci jinému soudu je výjimkou z tohoto pravidla, kterou je nezbytné vykládat restriktivně. Jde o postup nestandardní a mimořádný; znamená upřednostnění některého z více hledisek spoluurčujících kritérium příslušnosti za situace, kdy zákon používá značně neurčitý pojem „vhodnosti pro rychlost a hospodárnost řízení nebo z jiného důležitého důvodu“. Jeho předpokladem je existence takových okolností, které umožní po skutkové stránce spolehlivější a důkladnější posouzení věci jiným než podle zákona místně příslušným soudem, a to včetně požadavku procesní ekonomie. Při posuzování toho, zda jsou dány důvody pro delegaci vhodnou, nelze tedy vycházet pouze z jediného hlediska, nýbrž je nezbytné posuzovat případ komplexně. Důležité může být v konkrétním případě i stanovisko účastníků řízení. Přikázání věci jinému než místně příslušnému soudu představuje rovněž průlom do zásady perpetuatio fori, podle níž jsou pro určení příslušnosti až do skončení řízení rozhodné skutečnosti, které tu byly na počátku řízení.“*

[8] V nyní projednávaném případě Nejvyšší správní soud neshledal splnění podmínek pro takový mimořádný postup. Při posuzování důvodnosti navržené delegace vycházel soud z toho, že žalobce navrhl výslech tří svědků, kteří mají bydliště ve Vizovicích a v

Třebíči. Sice nelze presumovat, že krajský soud vyhoví žádosti žalobce na provedení výslechu svědků, avšak takový postup nelze ani vyloučit. Krajský soud v Brně je pro svědky více dostupný než Městský soud v Praze, avšak stále jde o soud, jehož sídlo je mimo bydliště svědků. Svědci tak budou muset vynaložit náklady na dopravu k soudu bez ohledu na místní příslušnost soudu. Pokud soud rozhodne o provedení výslechu svědka, je svědek podle § 126 o. s. ř. povinen se dostavit k jednání soudu a oproti tomu je svědek oprávněn požadovat náhradu ušlého výdělku a hotových výdajů spojených s poskytnutím svědecké výpovědi (§ 58 s. ř. s.). Soudní řád správní s odkazem na občanský soudní řád obsahuje dostatečné instituty garantující žalobci právo na spravedlivý proces, zde konkrétně navrhovat důkazy, které lze nejen provést, ale i v případě nesoučinnosti svědků vynutit. Bydliště tří svědků mimo obvod místně příslušného soudu není samo o sobě natolik výjimečnou skutečností, aby vyloučila zásadu zákonného soudce dle čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, proto nejsou v dané věci dány podmínky pro delegaci vhodnou.

[9] S ohledem na uvedené důvody Nejvyšší správní soud návrhu žalobce na přikázání věci Krajskému soudu v Brně nevyhověl.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2018

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu